

اولین سالگرد زلزله و تسونامی در ژاپن

جمشید جمشیدی

امروز سالگرد فاجعه عظیم انسانی و مادی در اثر زلزله و تسونامی ژاپن است. وسعت و عمق این فاجعه آن قدر عظیم بود که نه فقط مردم ژاپن را در غم و تأسف بی سابقه فرو برد بلکه سبب دلنگرانی و همدردی و همکاری جامعه جهانی نیز شد. طبق آمار ۱۶۳ کشور جهان به نحوی نسبت به این فاجعه احساس همدردی کردند و جمعا معادل ۱۷,۵ بیلیون ین به این کشور کمک بلاعوض نمودند. پس از نیم قرن حتماً یونیسف هم تصمیم گرفت به ژاپن کمک کند. امروز در یکمین سالگرد این فاجعه برنامه های ویژه ای نه فقط در ژاپن در سراسر دنیا به مرور، یادمان و توجه به اثرات غیر قابل تخمین این فاجعه در همدردی با جامعه ژاپن اختصاص داده شده است.

آن چه که قابل تحسین است دسترسی عموم به آمار نسبتاً دقیق بسیار در زمینه های گوناگون این فاجعه است که در وهله اول امر ارزیابی شدت واقعه و پی آمدهای آن را امکان پذیر کرده، همزمان می تواند مرجع معتبری باشد برای انجام طرح ها و برنامه ریزی های باز سازی و آبادی تخریب ها.

در دنباله وسعت و عمق این فاجعه را از زبان آمار مورد توجه قرار بدهید(منبع روز نامه یومی اوری شین یون تاریخ ۱۱ مارس ۲۰۱۲):

آمار مربوط به زلزله:

وقوع زلزله ۹ ریشتری در سه استان شرقی ژاپن، در تاریخ ۱۱ مارس ۲۰۱۱ در ساعت ۲ و

۴۶ دقیقه عصر،

۲۳۲ بار پس زلزله ۴ ریشتری و قوی تر (تا تاریخ ۱۰ مارس ۲۰۱۲)، همزمان تسونامی به ارتفاع ۳۳ متر در بلندترین ارتفاع و ۲۱,۵ متر در کوتاهترین ارتفاع، مساحت آبگرفتگی ۵۶۱۰ هزار کیلومتر مربع، تلفات انسانی: مرگ ۱۵۸۵۴ نفر، ناپدید شده ۳۱۵۵ نفر، آواره ۴۶۸۶۵۳ نفر، کودکانی یتیم و آواره ۱۶۰۰ نفر،

تعداد خانه و ساختمان های تخریب شده ۱۱۶۸۴۵۳ عدد، « ۳۰۲ پارک و ۱۵۳ مدرسه و مهدکودک غیر قابل استفاده شده است (یومی اوری شین بون ۷ مارس)»، مقدار آوار: ۲۲ میلیون و ۵۳۰ هزار تن

تخمین جمع کل خسارات مادی: ۱۷ تریلیون و ۴۰۰ بیلیون ین- بیشترین خسارات مربوط به ساختمان ها ۱۰ تریلیون و ۴۰۰ بیلیون ین برآورد شده است.

بسیج نیروهای انسانی: ۹۴۹۰۰ پلیس، ۳۴۶۳ نفرات آتش نشانی، ۲۳۲۱۰ پزشک، ۱۰۷۰۰۰ پرسنل ارتش دفاعی (جی ای تای)، ۹۳۹۳۰۰ نفر ولانتر، کمک های نقدی: از داخل ژاپن ۳۴۹,۳ بیلیون ین، مبلغ ۵۷,۵ بیلیون و ۳۵ میلیون ین از بیش از ۹۰ کشور خارج و کمک های جنسی از ۶۳ کشور دنیا،

آمار مربوط به نیروگاه هسته ای:

شدت بحرانی فاجعه تخریب نیروگاه هسته ای: بالاترین سطح رتبه ۷ (معیار جهانی)- همدریف فاجعه چرنوبیل روسیه در سال ۱۹۸۶)،

مقدار نشت مواد رادیو اکتیو: ۷۷۰ هزار تلربکلر (یک تلر برابر با یک تریلیون)،

مناطق اجبار به تخلیه ساکنین: ۱۱ شهر و منطقه و دهکده در استان فوکوشیما،

مساحت زمین های آلوده به رادیو اکتیو: ۱۵ الی ۲۸ میلیون متر مربع در استان فوکوشیما و ۱,۴ الی ۱۳ میلیون متر مربع در استان های خارج از فوکوشیما،

برنامه صرف جوئی در مصرف برق در ۷۰ میلیون خانوار در ۱۹ استان سراسر ژاپن،

دستور توقف اجباری فروش ۳۰ قلم مواد خوراکی آلوده از ۸ استان از جمله فوکوشیما،

نتیجه کوشش های انجام گرفته در بازسازی، عمران و جبران خسارات:

ساخت خانه های موقتی ۵۲۱۹۱ عدد (نیاز ۵۳۰۵۴)، اسکان ۴۸۴۳۸ نفر (تا تاریخ ۷ فوریه)،

برداشت مقدار آوار: ۱ میلیون و ۴۲۴ هزار تن تنها برابر با ۶,۳% کل مقدار آوار، یکی از عوامل بزرگی که مانع از بازسازی گسترده شناخته شده است.

تخصیص بودجه برای بازسازی ۱۴ تریلیون و ۳۴۰,۴ بیلیون ین که تا بحال تنها ۷ تریلیون و ۸۲۸,۷ بیلیون برابر با ۵۴,۶% هزینه شده است،

توقف بیش از ۵۰ نیروگاه هسته ای تولید برق- تنها ۲ نیروگاه در حال فعالیت است.

ظاهرا برنامه های بازسازی دولت در مناطق زلزله زده بخوبی پیشرفت نکرده، با نارضایتی عمیق ساکنین باقیمانده این مناطق و احزاب مخالف دولت روبرو شده است. جمع آوری نشدن بیش از ۹۳% آوار و آلودگی وسیع هسته ای از جمله علل عمده کندی در بازسازی مناطق تخریب شده و حل مساله آوارگی ساکنین شماره می شوند. علاوه بر شرایط پیچیده مناطق زلزله

زده تنگنایای اقتصادی هم دست بدست داده اند و سبب کندی سیاست ها و برنامه ریزی های بازسازی شده اند. دولت در فکر افزایش مالیات هاست تا کمبود بودجه لازم برای بازسازی را جبران کند. در نهایت تحمیل هزینه ها به خود مردم کشور ناگزیر شده است. تجربه ی بی سابقه ژاپن در سال زلزله و تخریب نیروگاه های هسته ای تنها به این کشور محدود نمی شود، تجربه ای انسانی و تاریخی است که باید برای ملل دنیا با اهمیت قلمداد شود. حال ما چگونه از این تجربه می آموزیم و در صیانت از جان و مال مردم پیشقدم می شویم؟

۱۱ مارس ۲۰۱۲ - اوساکا

جمشیدی